

Neděle 4. postní

Laetare

J3, 16-21

14.3.2021

Pozdrav:

Pomoc naše a počátek náš jest ve jménu Hospodina,
kterýž učinil nebe i zemi,
kterýž jest věrný ve svém věčném milosrdenství
a díla rukou svých nikdy neopouští.

Introit:

Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající.
Soud vyhlásí podle pravdy.
Neochabne, nezlomí se, dokud na zemi soud nevykoná.
I ostrovy čekají na jeho zákon.

Píseň: 613

Čtení: Gn22, 9-19

Píseň: 157

Kázání: J3, 16-21

Rozhovor Ježíše s Nikodémem pokračuje dál. Už nehovoří Ježíš jenom k Nikodémovi. Ježíš hovoří ke všem, kteří toto slovo uslyší. Jako by Ježíš mluvil o sobě, ale zároveň stočil řeč na Syna člověka a Syna Božího. Je na nás, jestli Syna člověka a Syna Božího ztotožníme s Ježíšem z Nazaretu a potažmo se samotným synem Božím.

Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. Tento výrok se přímo pojí na příběh oběti, o které jsme četli v prvním čtení. Na jedné straně láska Boha ke světu a na druhé straně zdánlivá netečnost až krutost otce ke svému synu. A to k synu nikoli ledajakému, ale jednorozenému, jedinečnému, prostě unikátnímu. Trochu podivná rovnice, trochu paradoxní výpověď. Jako by na jedné straně rovnice byl Bůh a na druhé Ježíš Kristus. Vše se v člověku bouří. A přesto nastává rovnost. Bůh i Ježíš Kristus jedno jsou.

Ještě paradoxnější na této výpovědi je, že v tohoto obětovaného, zdánlivě od Boha opuštěného Syna máme věřit. Věřit tak, jak věřil lotr po pravici ve chvíli ukřižování Ježíše z Nazaretu. Tento bezejmenný lotr vsadil vše na smrt toho ukřižovaného, aby získal život. V tuto chvíli věřit, že Bůh miluje svého Syna, je skoro nemožné. A ještě neuvěřitelnější je, že Bůh v této chvíli může milovat svět, který na nespravedlivém odsouzení má podíl.

Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Předně ten daný za oběť nepřišel o privilegované exkluzivní postavení, je pořád jedinečný. Ten zvláštní soud, který se v příchodu i oběti odehrává, paradoxně není o lidské spravedlnosti, ale o víře.

Jako by neustále soud probíhal tímto světem. Jako by se svět neustále rozdělával o kříž. Jako by kříž, na kterém visí Syn Boží, byl rozdělovníkem na pouti člověka. Jako by se lidé, kteří se setkají s křížem, museli rozhodnout.

Je opravdu evangelium o pokoji nebo je o rozdělávání? Nevím, ale uvědomuji si, že Ježíš jasně označil dělicí čáru, a tím rozdělení. Dělicí čára vede mezi slovy věří a nevěří. *Kdo v něho věří*, naproti tomu, *kdo neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího*. Víra zde není souhrnem morálně-volných vlastností člověka. Ani to není mysteriózní zření na kříž. Víra je zde definována Ježíšovým životem a zmrtvýchvstáním. Jan tu jasně říká: v učenictví a ve svědectví nejde o katalog mravnosti či morálky. V následování a ve svědectví jde o víru, která věří *ve jméno jednorozeného Syna Božího*. Věřící ve zjevení, odhalení Boha. Bůh v Ježíši Kristu chce být s člověkem, chce se s ním solidarizovat. Syn člověka nechce soudit, ani trestat. Bůh chce, aby naše životy prostoupilo světlo. Potom již nebude třeba soudu.

Toto pak jest ten soud, že Světlo přišlo na svět, ale lidé milovali více tmu nežli Světlo; nebo skutkové jejich byli zlí. Svědek Jan, tak jako v prologu evangelia, nám předkládá motiv Světla, které přišlo na svět.

Jako by tma zahalovala svět. Možná, že ani lidé nerozpoznávali a nerozpoznávají, že žijí ve tmě. Možná i my nerozpoznáváme, že na celém světě se začalo smrákat. Abychom poznali, že je tma, musí přijít světlo. Jinak to nerozpoznáme. Jinak i šedá tma nám bude připadat světlem. Tma je zde zobrazena jako *skutkové zlí*.

Nejde zde o to, jestli je někdo takzvaně hodný. Jde zde o opravdové zlo. Tedy něco, co neslouží k životu. Něco, co porušilo vztah s Bohem. Když jsem použila neutrální název něco, udělala jsem to záměrně. Ježíš nebojuje proti člověku, ale proti zlu, které si dělá na člověka nárok.

Aby se člověk vymanil ze spárů tmy, musí se přidržet světla. Světlo-Ježíš Kristus, které zazařilo na kříži. Světlo-Ježíš Kristus, které dává člověku smysl života. Světlo-Ježíš Kristus, které v našem srdci rozdmýchává lásku. Světlo-Ježíš Kristus, které naše seschlé životy naplňuje plností nebeských darů.

Každý zajisté, kdož zle činí, nenávidí světla, a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho. A opět nejde především o trestání toho člověka, ale o trestání jeho skutků. Paradoxně víra v Ježíše Krista přemůže v nás skutky tmy, skutky zlé.

Jak se to stane? Přeci musíme bojovat proti zlu, musíme tmu jasně označit a prosvítit svými skutky. Svědek Jan nám předkládá to, co rozhýbalo veškeré naše skutky, nikoli naše chování. Naše skutky osvětlil reflektor Boží lásky. Tehdy jsme poznali svoji nedokonalost, tehdy jsme poznali, že chceme žít s Bohem v pokoji, že chceme se k Bohu vztahovat, s Bohem počítat a žít. *Kdo však činí pravdu, přichází ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány*

v *Bohu*. Jak se může činit pravda? Pravda se říká, hledá, a souvisí se lží. Jak se činí pravda? Jak můžeme činit skutky pravdy? Pravda jako něco, co jest nad námi. Pravda jako stálost, nepohnutelnost. Pravda jako životní příběh Ježíše z Nazaretu zvaného Kristus. Tak taková pravda nás vysvobodí. Pravda, pravdivé postoje a skutky můžeme rozeznávat i činit díky Světlu. To Světlo přišlo na svět v Ježíši Kristu, jehož život je tím světlem. Do tohoto světla jsme zváni.

Amen.

Píseň: 440

Poslání:

Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.
Ježíš mu odpověděl: Já jsem ta cesta, pravda i život.

Požehnání:

A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum,
hájití bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši.
Amen.

Píseň: 672